

Βρυξέλλες, 21 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15732/23

DEVGEN 214
RELEX 1358
ACP 121
SUSTDEV 150
DIGIT 270
ENV 1341
CLIMA 576
SOC 810

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 21 Νοεμβρίου 2023

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 15128/23

Θέμα: Κοινωνική, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση

— Συμπεράσματα του Συμβουλίου (21 Νοεμβρίου 2023)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την κοινωνική, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3985η σύνοδό του, που πραγματοποιήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2023.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την κοινωνική, πράσινη και ψηφιακή μετάβαση

1. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει εκ νέου τη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών όσον αφορά την Ατζέντα του 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) που αυτή περιλαμβάνει ως συλλογικό, οικουμενικό και αδιαίρετο χάρτη πορείας προς ένα βιώσιμο και ειρηνικό μέλλον. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει περαιτέρω τις δεσμεύσεις που περιέχονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιουνίου 2023 με θέμα «Η ΕΕ στο μεσοδιάστημα της υλοποίησης της Ατζέντας του 2030», καθώς και στην πολιτική δήλωση της συνόδου κορυφής του 2023 για τους ΣΒΑ. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της πρώτης εθελοντικής αξιολόγησης της ΕΕ που παρουσιάστηκε στο φόρουμ υψηλού επιπέδου των Ηνωμένων Εθνών για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις 19 Ιουλίου 2023 ως απτής έκφρασης της σταθερής δέσμευσης της ΕΕ για βιώσιμη ανάπτυξη τόσο στο εσωτερικό, ως βασική κινητήρια δύναμη της ενωσιακής δράσης, όσο και σε ολόκληρο τον κόσμο, με τη στήριξη των χωρών εταίρων στις προσπάθειές τους για εφαρμογή.
2. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τη νέα ευρωπαϊκή κοινή αντίληψη για την ανάπτυξη και τονίζει τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ και των κρατών μελών της στη συνεκτική, συνολική και αποτελεσματική εφαρμογή και των τριών διαστάσεων της Ατζέντας του 2030 —οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική— με ισορροπημένο και ολοκληρωμένο τρόπο, με σεβασμό στις κατευθυντήριες αρχές της συμμετοχής, της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της δέσμευσής της να μην μείνει κανείς στο περιθώριο, με θεμέλιο μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα.
3. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η βιώσιμη ανάπτυξη παρεμποδίζεται επί του παρόντος από τη βαθιά αβεβαιότητα και τη νέα γεωπολιτική δυναμική που κυριαρχεί στο διεθνές πλαίσιο. Σε μια εξαιρετικά διασυνδεδεμένη παγκόσμια κοινωνία, η κρίση της κλιματικής αλλαγής και η οικολογική κατάσταση έκτακτης ανάγκης επιδεινώνονται από κλυδωνισμούς και συγκρούσεις, όπως η πανδημία COVID-19 και ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, με αποτέλεσμα την αποσταθεροποίηση του γεωπολιτικού τοπίου, την επιδείνωση των παγκόσμιων προκλήσεων και την αυξανόμενη ευπάθεια, με αξιοσημείωτο αντίκτυπο στις αναπτυσσόμενες χώρες. Το Συμβούλιο σημειώνει με ανησυχία τα πορίσματα της έκθεσης για την παγκόσμια βιώσιμη ανάπτυξη¹ σχετικά με την οπισθοδρόμηση των ΣΒΑ, καθώς και την υποχώρηση του δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης, που απομακρύνουν τη διεθνή κοινότητα από την εκπλήρωση της Ατζέντας του 2030, λειτουργώντας ως αποτρεπτικοί παράγοντες για βιώσιμες και συμπεριληπτικές μεταβάσεις.

¹ <https://sdgs.un.org/gsdrr/gsdrr2023>

4. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι, στο πλαίσιο που προτείνεται από την Ατζέντα του 2030, η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση θα πρέπει να προωθούν τις διαρθρωτικές αλλαγές που απαιτούνται για την επίτευξη των ΣΒΑ και των στόχων της συμφωνίας του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή και του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ. Οι εν λόγω μεταβάσεις και οι διασυνδέσεις τους έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν από κοινού βιώσιμα, δίκαια, συμπεριληπτικά και ανταγωνιστικά διεθνή μοντέλα κατανάλωσης και παραγωγής που είναι πιο ανθρωποκεντρικά, αποδοτικά ως προς τους πόρους και φιλικά προς το περιβάλλον, προωθούν δε μια κυκλική οικονομία και λύσεις που βασίζονται στη φύση, ενισχύοντας τη συνδεσιμότητα, την καινοτομία και τον οικονομικό μετασχηματισμό. Εάν οι πολιτικές μετάβασης σχεδιάζονται με συνεκτικό τρόπο σε όλους τους τομείς, λαμβάνοντας υπόψη τα συμφέροντα των χωρών εταίρων, καθώς και τις κοινωνικές παραμέτρους, το ελεύθερο εμπόριο, την επιχειρηματικότητα και τις επωφελείς πολιτικές ανάπτυξης των επιχειρήσεων, οι εν λόγω μεταβάσεις έχουν την ικανότητα να δημιουργούν επίσημες, αξιοπρεπείς και υψηλής ποιότητας θέσεις εργασίας με μεγάλη προστιθέμενη αξία, καθώς και να προωθούν την ισότητα, την κοινωνική ένταξη και την εξάλειψη της φτώχειας.
5. Το Συμβούλιο τονίζει ιδιαίτερα ότι τα αυξανόμενα επίπεδα φτώχειας και ανισότητας εντός και μεταξύ των χωρών συνιστούν απειλή για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Παρεμποδίζουν τη μακροπρόθεσμη οικονομική σταθερότητα και την πράσινη και συμπεριληπτική ανάπτυξη, επηρεάζουν την υγεία, την επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια, την εκπαίδευση, την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών και των κοριτσιών, βλάπτουν την κοινωνική συνοχή, υπονομεύουν τη θεσμική νομιμότητα και ζημιώνουν το περιβάλλον. Επιπλέον, οι ανισότητες, η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελούν σημαντικούς παράγοντες κοινωνικής αναταραχής, πολιτικής αστάθειας και συγκρούσεων.
6. Προκειμένου να μην μείνει κανείς στο περιθώριο, να αξιοποιηθούν τα οφέλη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και να καταστούν δίκαια, βιώσιμα, ανθεκτικά, μετασχηματιστικά και συμπεριληπτικά, θα πρέπει να ενισχυθεί και να προωθηθεί ένα ισχυρό και θετικό κοινωνικό θεματολόγιο σε συνεργασία με τις χώρες εταίρους. Το Συμβούλιο τονίζει ότι αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση, η οποία βασίζεται στην κοινωνική, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, αντικατοπτρίζει τις αξίες της ΕΕ, αποσκοπεί στην ενίσχυση της αυτονομίας των χωρών εταίρων και προσδίδει προστιθέμενη αξία στην εταιρική σχέση της ΕΕ.

7. Αυτή η κοινωνική ατζέντα θα περιλαμβάνει ιδίως την ενίσχυση των πολιτικών στους τομείς της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (TEEK), της υγείας, της αξιοπρεπούς εργασίας, της κοινωνικής προστασίας και της πρόσβασης σε ποιοτικές δημόσιες βασικές υπηρεσίες, ιδίως ύδρευση, αποχέτευση και υγιεινή (WASH), μεταξύ άλλων. Θα καθοδηγείται από τις αρχές ενός πλαισίου δίκαιης μετάβασης για όλους, καθώς και από την εξάλειψη της φτώχειας και τη μείωση των ανισοτήτων, την προώθηση της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών και των κοριτσιών, τη συμμετοχή και την ενδυνάμωση των νέων και τη συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία. Αυτή η κοινωνική ατζέντα θα βασίζεται επίσης στη συνοχή των πολιτικών, στη χρηστή διακυβέρνηση και σε μια προσέγγιση βασισμένη στα ανθρώπινα δικαιώματα· θα εξετάζει δε πολιτικές που αναγνωρίζουν, μειώνουν και αναδιανέμουν τη μη αμειβόμενη φροντίδα και ανταμοιβή, και καλύπτουν την αμειβόμενη εργασία φροντίδας. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τις δεσμεύσεις που ορίζονται στον κανονισμό NDICI-GE να συνεισφέρει τουλάχιστον το 20 % της επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας (EAB) που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του μέσου στην κοινωνική ένταξη και την ανθρώπινη ανάπτυξη και να έχει ως αρχή, ή σημαντικό στόχο, την ισότητα των φύλων τουλάχιστον στο 85 % των νέων δράσεων.
8. Ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και διευκολύνοντας την πρόσβαση σε βασικές κοινωνικές υπηρεσίες και κοινωνική προστασία, μειώνει τη φτώχεια και τις ανισότητες και δίνει τη δυνατότητα προώθησης νέων κοινωνικών συμβάσεων και της κοινωνικής ένταξης σε παγκόσμιο επίπεδο. Ως εκ τούτου, είναι καίριας σημασίας να στηριχθεί η ανάπτυξη εθνικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας για όλα τα μέλη της κοινωνίας, προκειμένου να προωθηθούν κοινωνικές και οικονομικές ευκαιρίες για μια δίκαιη μετάβαση και να διασφαλιστεί ότι κανείς δεν θα μείνει στο περιθώριο, καθώς και να στηριχθούν μεταρρυθμίσεις που οδηγούν σε αποτελεσματικούς, υπεύθυνους και διαφανείς θεσμούς, συμπεριληπτικές πολιτικές, χρηστή διακυβέρνηση, κράτος δικαίου και πρόσβαση στη δικαιοσύνη.
9. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της εφαρμογής του ΣΒΑ 10 «Μείωση των ανισοτήτων εντός και μεταξύ των χωρών». Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η παρακολούθηση και η υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις ανισότητες είναι ουσιαστικής σημασίας. Εν προκειμένω, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τον δείκτη ανισότητας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (I Marker) και τη χρήση εκτιμήσεων διανεμητικών επιπτώσεων. Το Συμβούλιο συνιστά επίσης την ευρύτερη δυνατή εφαρμογή του δείκτη ανισότητας, μεταξύ άλλων στις πρωτοβουλίες της «Ομάδας Ευρώπη» και όσον αφορά την Global Gateway, ενθαρρύνει δε τα κράτη μέλη να τον χρησιμοποιήσουν. Επιπλέον, το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία των πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη» για την υπέρβαση των ανισοτήτων (εμβληματικές πρωτοβουλίες για την ισότητα) και ενθαρρύνει την Επιτροπή να προωθήσει περαιτέρω πρωτοβουλίες στον τομέα αυτό. Επαναλαμβάνει επίσης τη σημασία του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμήσεων επιπτώσεων των κανονιστικών ρυθμίσεων, για την ενίσχυση της συνοχής της αναπτυξιακής πολιτικής.

10. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι η ΕΕ έχει δεσμευθεί να προκρίνει μια προσέγγιση βασιζόμενη στα ανθρώπινα δικαιώματα η οποία θα θέτει το σύνολο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον πυρήνα των πρωτοβουλιών που σχετίζονται με τους ΣΒΑ, εμπερικλείοντας ατομικά, πολιτιστικά, οικονομικά, πολιτικά είτε κοινωνικά δικαιώματα. Τονίζει ότι η πραγμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συμβάλλει στη μείωση της φτώχειας και των ανισοτήτων και στην επίτευξη όλων των ΣΒΑ. Ο σεβασμός, η προστασία και η προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των εργασιακών δικαιωμάτων, καθώς και της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου εξακολουθούν να αποτελούν προτεραιότητα.
11. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της εφαρμογής του ΣΒΑ 16 «Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί», δεδομένου ότι η προώθηση ειρηνικών, ανθεκτικών, δίκαιων και συμπεριληπτικών κοινωνιών, η διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη για όλους και η οικοδόμηση αποτελεσματικών, υπεύθυνων και διαφανών θεσμών, αποτελούν προϋποθέσεις για τη βιώσιμη ανάπτυξη. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματά του της 19ης Μαΐου 2017 σχετικά με την «Εμπρακτη αξιοποίηση της σχέσης μεταξύ ανθρωπιστικής βοήθειας και ανάπτυξης», στα οποία ζητείται μια προσέγγιση «μη πρόκλησης ζημίας» και τονίζεται η ανάγκη να υιοθετηθεί μια πιο ειδικά προσαρμοσμένη και ευέλικτη προσέγγιση του σχεδιασμού όσον αφορά τις αναπτυξιακές παρεμβάσεις σε επισφαλείς και εμπόλεμες καταστάσεις.
12. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει την υποστήριξή του για την οικονομία της ευημερίας² στο επίκεντρο της Ατζέντας του 2030 και για την πρωτοβουλία Πέραν του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Και οι δύο συνεπάγονται μια μη γραμμική και πολυδιάστατη έννοια της ανάπτυξης που υπερβαίνει τις αμιγώς οικονομικές παραμέτρους.
13. Το Συμβούλιο επιβεβαιώνει εν νέου την ισχυρή δέσμευση της ΕΕ για μια ενδυναμωμένη κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων για τα δικαιώματα των γυναικών και των φεμινιστικών κινημάτων, των οργανώσεων που υπερασπίζονται τα δικαιώματα των παιδιών και τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κοινωνικών εταίρων, καθώς και για ένα ευνοϊκό και προσβάσιμο περιβάλλον για την κοινωνία των πολιτών. Τονίζει τη σημασία της στήριξης των χωρών εταίρων για την ενίσχυση των δημοκρατικών διαδικασιών, του κοινωνικού διαλόγου και των συστημάτων λογοδοσίας. Τονίζει τη σημασία της στήριξης της ικανότητας των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ΟΚΠ) να συμβάλλουν στην επίτευξη της Ατζέντας του 2030 ως αυτοτελείς παράγοντες χρηστής διακυβέρνησης και ανάπτυξης, καθώς και της συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών στη χάραξη πολιτικής και στη λήψη αποφάσεων.

² Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομία της ευημερίας (ΕΕ 2019/С 400/09, ST 13432/19).

14. Το Συμβούλιο τονίζει τη σημασία του θεματολογίου για την αποτελεσματικότητα της ανάπτυξης και υπογραμμίζει ότι η κοινωνική, η πράσινη και η ψηφιακή μετάβαση απαιτούν ουσιαστική και βιώσιμη κινητοποίηση χρηματοδοτικών πόρων. Σε σύμπνοια με το πρόγραμμα δράσης της Αντίς Αμπέμπα, το Συμβούλιο σημειώνει ότι:
- α. Η ΕΑΒ, μαζί με άλλες πηγές χρηματοδότησης, προωθεί τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη και συμπεριληπτική ανάπτυξη και εξακολουθεί να αποτελεί εξαιρετικά σημαντική πηγή χρηματοδότησης και εμπειρογνωσίας για τις χώρες εταίρους. Είναι αξιόπιστη και διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στις μετασχηματιστικές διαδικασίες ανάπτυξης και στην επίτευξη των ΣΒΑ, επιτρέποντας την κινητοποίηση εθνικών και διεθνών πόρων από δημόσιες και ιδιωτικές πηγές.
 - β. Η ΕΕ στηρίζει τις χώρες εταίρους για τη βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών τους (ΔΔΟ), με ιδιαίτερη έμφαση στην κινητοποίηση εγχώριων πόρων (ΚΕΠ). Προωθεί μια μετασχηματιστική προσέγγιση της ΔΔΟ, η οποία αντιμετωπίζει τα βαθύτερα αίτια των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων και των ατόμων με αναπηρία, συνδέοντάς την στενά με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής κοινωνικής προστασίας. Η βελτίωση της ΚΕΠ απαιτεί τόσο την εξασφάλιση δημοσιονομικών περιθωρίων όσο και τη θέσπιση αποτελεσματικών και προοδευτικών φορολογικών συστημάτων. Επιπλέον, θα πρέπει να ενταθεί η εγχώρια και διεθνής συνεργασία για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και των παράνομων χρηματοοικονομικών ροών.
 - γ. Είναι σημαντικό να πραγματοποιηθούν περισσότερες επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης των χωρών εταίρων, όπως προωθείται από τη στρατηγική Global Gateway, λαμβάνοντας πάντα υπόψη την αρχή της ίδιας ευθύνης. Για την προσέλκυση ιδιωτικής χρηματοδότησης σε μακροπρόθεσμα, υψηλής ποιότητας βιώσιμα έργα, έχει επίσης ζωτική σημασία να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στην ανθρώπινη ανάπτυξη και την ανάπτυξη ικανοτήτων, να ενισχυθούν τα σταθερά εθνικά και διεθνή χρηματοπιστωτικά συστήματα, να προωθηθούν χρηματοδοτικά μέσα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, όπως τα πράσινα ομόλογα, να διασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των πλαισίων και των προτύπων βιώσιμης χρηματοδότησης, καθώς και να διασφαλιστούν επαρκή κανονιστικά πλαίσια της ΕΕ και, κατά περίπτωση, μηχανισμοί ελαχιστοποίησης των κινδύνων. Οι πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης (ΠΤΑ) και άλλα ταμεία ανάπτυξης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο και έχουν καίρια σημασία για την αποδέσμευση της ιδιωτικής χρηματοδότησης με σκοπό τη στήριξη των ΣΒΑ σε μεγάλη κλίμακα.

15. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή, τον ύπατο εκπρόσωπο και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους:
- α. να ενισχύσουν και να βελτιώσουν την προβολή της ανταπόκρισης της «Ομάδας Ευρώπη» στην ανθρώπινη ανάπτυξη στις χώρες εταίρους, ιδίως μέσω της προώθησης ενός κοινού αφηγήματος και της διοργάνωσης επιτόπιων επισκέψεων υψηλού επιπέδου. Η στήριξη αυτή θα πρέπει να επικεντρώνεται πρωτίστως στην ισότητα των φύλων, στην άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τις γυναίκες και τα κορίτσια, τους νέους και τα άτομα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, όπως τα άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας, τα παιδιά και τα άτομα με αναπηρία, καθώς και εκείνα που επηρεάζονται από την κλιματική αλλαγή·
 - β. να ενισχύσουν τη συνεργασία με τις χώρες εταίρους για τη διασφάλιση συμπεριληπτικών, αντιπροσωπευτικών, διαφανών και υπεύθυνων δημόσιων θεσμών σε όλα τα επίπεδα που προωθούν τη χρηστή διακυβέρνηση και την εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτών και των θεσμών τους, ώστε να διασφαλίζεται η ανάληψη ευθύνης σε τοπικό επίπεδο, και να προωθείται η πλήρης, ισότιμη και ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών και των οργανώσεων της ΟΚΠ στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Εν προκειμένω, οι υγιείς οικονομικές πολιτικές και οι δημοκρατικοί και διαφανείς θεσμοί για την κινητοποίηση εγχώριων πόρων και ιδιωτικών επενδύσεων είναι καίριας σημασίας·
 - γ. να συνεχίσουν να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στη στήριξη των χωρών εταίρων στον σχεδιασμό, τη βελτίωση και την εφαρμογή συμπεριληπτικών, προσαρμοστικών και καθολικά προσβάσιμων συστημάτων και μέτρων κοινωνικής προστασίας. Σε αυτά θα πρέπει να περιλαμβάνονται κατώτατα όρια κοινωνικής προστασίας τα οποία προστατεύουν τα άτομα και οικοδομούν ανθεκτικότητα, παρέχουν κίνητρα για βιώσιμες και πράσινες αποφάσεις και επενδύσεις και επιτρέπουν ενεργά την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την πρόσβαση σε νέες ευκαιρίες αξιοπρεπούς απασχόλησης·
 - δ. να προβούν σε πλήρη και αποτελεσματική χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων για την προώθηση δίκαιων μεταβάσεων, συμπεριλαμβανομένων του προγράμματος Global Accelerator των Ηνωμένων Εθνών και των κατευθυντήριων γραμμών της ΔΟΕ για μια δίκαιη μετάβαση προς περιβαλλοντικά βιώσιμες οικονομίες και κοινωνίες για όλους, σύμφωνα με την προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη»·
 - ε. να κινητοποιήσουν το πλήρες δυναμικό της ευρωπαϊκής χρηματοοικονομικής αρχιτεκτονικής για να επιταχυνθεί η εφαρμογή της Ατζέντας του 2030 και να στηριχθούν οι ευάλωτες οικονομίες για την απαλλαγή τους πληθυσμούς τους από τη φτώχεια, προστατεύοντας παράλληλα τον πλανήτη, όπως αναφέρθηκε στη σύνοδο κορυφής του Παρισιού για ένα νέο παγκόσμιο χρηματοδοτικό σύμφωνο.